

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA

Rok II.

Redakcja i Administracja: Rynek Kościuszki 9, telefon 96 10-06, w Grodnie Orzeszkowej 3.

Nr. 248 (319)

Na marginesie niedzielnej manifestacji

Białystok, 23 września

Stolica naszego województwa, narówni z innymi dzielnicami Rzeczypospolitej zmanifestowała w ubiegłą niedzielę godnie i stanowczo przeciwko prowokacyjnym zakusom niemieckim na całość naszych ziem, na nienaruszalność granic naszych, zdobytych krwią polskiego żołnierza, wywalczonych bezmiernym trudem pokoleń, usankcjonowanych międzynarodowymi traktatami.

Na innym miejscu podajemy przebieg tej imponującej manifestacji. Tutaj pragniemy w kilku słowach podzielić się z naszymi czytelnikami refleksjami, jakie niewątpliwie manifestacja niedzielna wzbudziła w każdym obywatelu, myślącym państwowymi kategorjami.

Manifestacja ta bowiem ma dwa oblicza: jedno na zewnątrz, drugie dla nas samych. Zadokumentowaliśmy wobec zagranicy narówni z całym krajem, iż gotowi jesteśmy bronić naszych przastarych, odwiecznych polskich ziem do ostatniego tchu, do ostatniej kropli krwi. Stwierdziliśmy raz jeszcze naszą pokojowość, naszą chęć i wolę utrzymania dobrosąsiedzkich stosunków z Rzeszą Niemiecką, czego odrodzone państwo polskie dawało i daje niezliczone zaiste dowody. Lecz nasze umiłowanie pokoju i zdecydowana wola zgodnego współżycia ze wszystkimi sąsiedziami w myśl naszych najpiękniejszych tradycji państwowych — nie mogą być pod żadnym pozorem wykorzystywane przez jakiegokolwiek czynnika, gdy idzie o całość naszych ziem. W tej dziedzinie pozostaliśmy nieugięci, bowiem polskie ziemie — jak to oświadczył p. minister Zaleski w swej słynnej mowie w lutym 1928 roku — nie są i nie będą nigdy objektem przetargów. Nieopętani gorącą wybujałą, niezdrowych szowinizmów narodowych, pragnęlibyśmy wspólnie z pracowitym narodem niemieckim budować w rodzinie państw podwaliny pod gmach trwałego pokoju światowego, tak upragnione przez zniekaną ludzkość. Niestety — na oczach naszych Niemcy Göthego, Schillera i Kanta ustępują miejsca Niemcom Hittlerowi i Hugenbergom.

Niedziela 14 września przyniosła kolosalny wzrost niemieckich prądów odwetowych i stwierdziła ponad wszelką wątpliwość, iż współczesne Niemcy dążą do obalenia traktatu wersalskiego. A doprawdy, jest to już obojętne, jaką drogę do tego wyboru. Każda z nich doprowadzi bowiem musi do nowej rzezi światowej, w której tym razem może zginąć nasza cywilizacja. Nikt chyba roz-

sądny w Europie nie ludzi się, aby n.p. ewentualny konflikt polsko-niemiecki miał się ograniczyć do tych dwóch państw.

Oto — jaką jest wymowa manifestacji w obronie naszych ziem, jeśli idzie o zagranicę.

A drugie, niejako wewnętrzne oblicze ubiegłej niedzielni? Być może, że uwagi nasze na ten temat wydadzą się temu lub owemu banalnemi i przeciętnymi; ngwiększą bowiem prawdą jest prawda znana, obok której przechodzi tysiące ludzi i nie spostrzegają jej tylko dlatego, że jest ona, zbyt powszechną. Gdy jednakże widzimy całą groźną niebezpieczeństwa od strony Berlina, gdy jesteśmy świadkami coraz bardziej zacieśniającej się militarnej i politycznej współpracy niemiecko-sowieckiej — jakże nie wołać o możliwość solidarny, wewnętrzny polski front? Polska z natury swych geo-politycznych warunków musi dążyć do tego, aby stać się mocarstwem, państwem silnym wewnętrznie i uporządkowanym, gdyż tylko wówczas będzie w stanie obronić się, a jej głos będzie należycie respektowany na arenie międzynarodowej. Zapewne, że w powstaniu możliwe szerokiego, solidarnego frontu wewnętrznego zainteresowane są przedewszystkiem nasze ziemie zachodnie, zwłaszcza w aktualnej chwili. Są one jednakże jeno częścią państwa, które całe winno być wewnętrznie silnem. Wyda-

się nam tedy nakazem dziejowym przez nas przeżywanego momentu, by jaknawieksza liczba obywateli skupiła się wokół Marszałka Piłsudskiego, Twórcy żywej, nieziszczalnej siły polskiej, by wespół z Nim walczyć obecnie o utrwalenie niepodległości, tak ciężko i krwawo zdobytej.

Jeśli tedy nasza manifestacja niedzielna nie ma pozostać pięknym wprawdzie, lecz krótkotrwałym fajerwerkim, jeśli ma ona być, (a winna być) dokumentem wobec państwa i przyszłych pokoleń — niechże stanie się zaczątkiem realnej, wewnętrznej siły oraz solidaryzmu państwowego — i na naszym również terenie.

Społeczeństwo województwa białostockiego okazało już niejednokrotnie swój partyjotyzm w momentach zdobywania niepodległości.

Czyżby miało mu zabraknąć go w chwilach jej utrwalania? Nie sądzimy.

Jan Walewski.

Niedzielną wiec protestacyjny, zorganizowany waul całej ludności, naszego miasta, na wezwanie 84 organizacji społecznych i stowarzyszeń, zgrupował na Ryнку Kościuszki, pomimo ulewnej deszczu, ponad 5.000 osób.

Stawiło się całe społeczeństwo bez różnicy wyznań i narodowości, by zmanifestować uczucia niewzruszonej woli i jedności wobec zakusów niemieckich na całość granic Rzeczypospolitej. Obok Grobu Nie-

Święto 26 p. p. we Lwowie

Dow-ca dyw. gen. Czuma, dow-ca 26 p. p. płk. Pytel, przedstawiciele armii japońskiej kpt. Wulksuka na uroczystościach święta pułkowego

znanego Żołnierza, tego symbolu krwi najdroższej, przelanej za Niepodległość Ojczyzny, zakwitł las sztandarów organizacji, stowarzyszeń i cechów.

Wiec protestacyjny zajął w krótkich, treściwych słowach przez Mlyński, poczem na mównicy stanął przedstawiciel ludności żydowskiej, wiceprezydent dr. Ziemliński, który w porównaniach, widąc wprost z serca płynących, pełnych troski obywatelskiej, o byt Ojczyzny słowach, przedstawił zebranym całą zachłanność polityki germańskiej od początków istnienia Polski aż do obecnej chwili. To też przemówienie mecenasa Ziemlińskiego, nacechowane szlachetnym oburzeniem i szczerością, poruszyło wszystkich obecnych, wznoszących okrzyki przy mocniejszych akcentach tego pięknego przemówienia.

Następnie wygłosił główną mowę świątynny orator p. Walewski z Warszawy, który w doskonałe skonstruowanej treści, scharakteryzował groźne niebezpieczeństwo, jakie stoi nie tylko przed Polską, lecz przed Europą, wskutek ciągłych intryg i niezgodnie niezasadzonych pretensyj niemieckich do ziem odwiecznie polskich. Piętnując postępowanie Niemiec, p. Walewski nawoływał do zgody i jedności, do wykazania przed światem całym, że Naród Polski, stojący przy Rządzie Marszałka Piłsudskiego jest gotów bronić każdej piędzi ziemi, zagwarantowanej traktatami, do ostatniej kropli krwi. Okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego, podchwycyom entuzjastycznie przez tłumy, zakończył świątynny mówca swe przemówienie.

Odczytaną przez p. Walewskiego rezolucję następującej treści: „My, obywatele miasta wojew. Białostockiego, zebrani na wiece dnia 21 września 1930 r., wyrażamy stanowczy protest przeciwko godzącym w zasadnicze prawa Państwa Polskiego, atakom szowinizmów niemieckich, oraz wystąpieniom ministra Rzeszy niemieckiej, Treviranusa,

który powazył się publicznie zakwestjonować niewzruszone prawa nasze do polskiego odwiecznie Pomorza.

Stwierdzamy, że cały Naród Polski z oburzeniem piętnuje zakusy zmierzające do uszczuplenia granic Rzeczypospolitej, jakiegokolwiek bądź drogą. Nie pozwolimy pozabawić się choćby piędzi ziemi, wydartej ze stuletniej niewoli i stwierdzamy, że powróć części ziemi, zrabowanych niedgdy w rozbojach był jedyne aktem międzynarodowej sprawiedliwości. Pomimo ofiary tych, którzy to lat temu okupili swą krwią wolność i potęgę Ojczyzny, służymy nie cofnąć się przed żadnym środkiem, koniecznym dla oborny nienaruszalności, zagwarantowanych traktatami granic Polski i stając jak jeden mąż przy Rządzie swoim, gotowimy każdą chwilę odeprzeć dzisiejszych spadkobierców krzyżaczy.

Zebrani zwracają się do Rządu Marszałka Piłsudskiego o rozbudowę fлоты wojennej Rzeczypospolitej, Polscy wobec niustannych, jawnych i ukrytych, a przeciw Polsce zwróconych, zbrojni niemieckich na lądzie i morzu. W tym celu zebrani wzywają cały naród polski do ofiarności na rzecz Skarbu Państwa.

Zebrani stwierdzają konieczność energicznego zwrócenia bacznej uwagi dawnych państw sprzymierzonych na niebezpieczeństwo niemieckie oraz na konieczność rozwinięcia intensywnej propagandy na terenie tych państw dla przeciwdziałania się propagandzie, bogato subsydiowanej przez rząd niemiecki.

— przyjęli zebrani długo niemilknącymi okrzykami.

Po odegraniu hymnu narodowego przez orkiestrę straży pożarnej, odpiewano w poważnym skupieniu potężną pieśń przywiązania do ziemi polskiej, „Rotę” Konopnickiej, poczem wiec rozwiązano.

Delegacja Komitetu Obywatelskiego, który zorganizował wiec protestacyjny, i przedjzym wiecu złożyła uchwaloną rezolucję na ręce p. Wojewody, jako reprezentanta Rządu, celem przedstawienia jej władzom centralnym w Warszawie.

Pięciobój oficerski o mistrzostwo armji

Gen. Wróblewski dow-ca D. O. K. i wręcza nagrody por. Małyszko i por. Koprowskiej — mu zwycięzcom w grupie olimpijskiej

Oflara rezykantstwa

NOWY JORK, 22. 9. (PAT). Młody amerykańkanin, Terry, zamierzający dokonać śmiałego lotu-popisu, skończył z jednego mostu do rzeki Hudson, trzymając nad głową rozciągnięte płótno, które miało mu zapewnić pozycję prostopadłą i umo-

żliwić pionowe zanurzenie się. Jednakże po chwili stracił równowagę i wpadając do wody, doznał pęknięcia słupa pancerzowego. Ofiarę szalonego skoku przewieziono do szpitala, gdzie wkrótce życie zakończył.

Revolucja w Chilli

NOWY JORK, 22. 9. (PAT). Według obiegających tu pogłosek z Buenos Aires w Concepcion wybuchła rewolta przeciwko rządowi Ibañeza. Miało tam przybyć samolotem

wielu generałów oraz jeden z deputowanych, którzy wywołali rewoltę jednego z pułków.

Ambasada Chilijka w Nowym Jorku donosi skądinąd, że projektowana w Chilli rewolta nie idąca się i że w kraju panuje spokój.

Z pobytu Gospodarza Ziemi Białostockiej w Suwalszczyźnie

W sobotę o godz. 7-ej wieczorem przybył do Suwałk p. Wojewoda Związków-Kościałkowski...

Przyjazd i pobyt p. Wojewody w Suwałkach poprzedził odezwa wydana specjalnie przez municypalność.

W niedzielę p. Wojewoda odwiedził kościół rzymsko-katolicki, gdzie witał go ks. dziekan Gumowski...

W niedzielę p. Wojewoda odwiedził kościół rzymsko-katolicki, gdzie witał go ks. dziekan Gumowski...

W niedzielę p. Wojewoda odwiedził kościół rzymsko-katolicki, gdzie witał go ks. dziekan Gumowski...

W niedzielę p. Wojewoda odwiedził kościół rzymsko-katolicki, gdzie witał go ks. dziekan Gumowski...

Dom Mickiewicza w Nowogródku

Rewelacyjne pogłoski o zamiarach Hitlera

LONDYN, 22. 9. (PAT). Dzienniki uderzają na alarm z powodu zamierzonego jakoby przez Hitlera puczu...

Obrazuje on wodza narodowych socialistów jako nieodpowiedzialnego demagoga...

Sabotaż stale się wzmagają

LWÓW, 22. 9. (PAT). Dzisiaj prasa porusza donosi o dalszych akcjach sabotażowych...

Między innymi na folwarku Cieciorówka podpalono 2 sterty owsa...

Polacy na obczyźnie

Oddział Związku Strzeleckiego w Tuluzie (Francja południowa)

Trzeźwa i bezstronna odpowiedź rewizjonistom

PARYŻ, 22. 9. (PAT). Specjalny wysłannik dziennika „La République“ organu stronnictwa radykalnego...

O godzinie 8-ej wieczorem wziął p. Wojewoda udział w obszernej dyskusji...

O godz. 9-ej wieczorem odbył się w salach Resury Obywatelskiej raif, który zgromadził wybitnych przedstawicieli całego społeczeństwa...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Przedwzrostkiem, byłaby ona katastrofą dla Gdańska, którego powolny rozwój handlowy...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Wobec tego mówić można nie o tem, co wyraz „rewizja“ oznaczać może dla zamieszkujejących terytorium polskie Niemców...

Oficerowie rezerwy stają do walki z akcją sabotażową w Małopolsce

LWÓW, 22. 9. (PAT). Wczoraj odbył się we Lwowie okręgowy Zjazd delegatów Związku Oficerów Rezerwy...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Rezolucyj zwraca się do władz państwowych o wprowadzenie sądów doradczych...

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę S. p. Janinie Kąkolewskiej urzędnicze Starostwa Powiatowego

P. Wojewoda stara się o obniżenie taryfy kolejki wąskotorowej

Echa wieceu protestacyjnego

Kierownictwo Polskiej Drukarni

Na bruku białostockim

Okradzenie Sądu powiatowego w Żelwie

Przed wyborami

Przed wyborami

Przed wyborami

Przed wyborami

Przed wyborami

Afera oszukańcza agenta firmy Mazowsze-Poznań

Porachunki sąsiedzkie

Sucha stolica

Start do biegu na 5 tys. metrów z udziałem Nurmięgo, Koscińskiego i Pietkiewicza

Restauracja „WERSAL“

UBRANIA

Michała MALINOWSKIEGO

„WĘGLÓWKA“

„WĘGLÓWKA“

„WĘGLÓWKA“

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

Sucha stolica

